

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120203037
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120203037.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Pavlom Barabasom v právnej veci starostlivosti o maloletého W. a už plnoletú, v čase podania návrhu maloletú F. a , obaja bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, deti rodičov: matky F., trvale bytom F., naposledy bytom W. v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje sa výživné zo strany otca na plnoleté dieťa: F. zo sumy 75 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne od 24.02.2020 do budúca, výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Dlžné výživné zo strany otca na plnoleté dieťa: F.a obdobie od 24.02.2020 do 31.05.2021 vo výške 380,16 Eur povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 Eur spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, pod následkami straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou.

III. Zvyšuje sa výživné zo strany otca na maloleté dieťa: W. zo sumy 75 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne od 24.02.2020 do budúca, výživné je otec povinný platiť vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

IV. Dlžné výživné zo strany otca na maloleté dieťa: W. za obdobie od 24.02.2020 do 31.05.2021 vo výške 380,16 Eur povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 Eur spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, pod následkami straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou.

V. Týmto rozsudkom m e n í v časti týkajúcej sa bežného výživného rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/44/2016 zo dňa 20.11.2017, ktorým bol v časti týkajúcej sa výživného zmenený rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn.: 39C/76/2009 zo dňa 02.06.2011.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka F. (ďalej len „navrhovateľka“ alebo „matka“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.02.2020 domáhala aby súd zvýšil výživné zo strany otca k maloletému W. (ďalej len „syn“) a k v čase podania návrhu maloletej F. (ďalej len „dcéra“). Návrh odôvodnila tým, že otec W. (ďalej len „otec“) naposledy časť výživného uhradil dňa 12.09.2019 a odvtedy žiadnym spôsobom neprispieva. K návrhu bol pripojený výpis z účtu matky, preukazujúci nepravidelné platby výživného zo strany otca na svoje deti.

2. Zo správy kolízneho opatrovníka - Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „úrad“) zo dňa 27.04.2020, doručenej súdu dňa 28.04.2020, vyplýva najmä, že dňa 27.04.2020 sa na úrad dostavila matka, ktorá v rámci úradného záznamu uviedla, že na podanom návrhu o zvýšenie výživného voči maloletým deťom trvá v plnom rozsahu, pretože potreby maloletých detí sa vekom zmenili. Žiada aby súd a určil výživné vo výške 100 € na každé dieťa a tým zaviazal otca jeho pravidelným platením. Matka uviedla, že býva spolu s maloletými deťmi, v garsónke, ktorá je v jej osobnom vlastníctve, dala na vedomie, že pracuje ako predavačka v obchodnom dome KLAS OMIDA a jej mesačný príjem je približne 600 € v čistom. Matka priblížila svoje výdavky, ktoré tvoria školné poplatky v sume 15 €, strava na maloleté deti dokopy 100 €, oblečenie 100 € keďže dcéra potrebuje oblečenie aj na výkon školskej praxe, približne 100 € matka uhrádza za nájom, 20 € spláca pôžičku na mobil, 15 € pôžička na práčku, 70 € mesačne splátka za notebook. Matka dala na vedomie, že dcéra navštevuje Strednú súkromnú školu Pamiko, 2. ročník a syn Základnú školu J., 8. ročník. Ďalej uviedla, že s otcom maloletých nie je v žiadnom kontakte a otec si neplní svoju vyživovaciu povinnosť ani voči jednému dieťaťu, túto skutočnosť oznámila na polícii. Udala, že má vedomosť, že otec sa už dlhodobo nachádza v Českej republike. Úrad sa na základe predvolania, nepodarilo skontaktovať s otcom maloletých detí, nakoľko sa na uvedenej adrese nenachádzal. Úrad sa pokúšal získať aj telefonický kontakt od matky maloletej, tá však uviedla, že daný kontakt na otca nemá, má len vedomosť, že sa nachádza v Českej republike.

3. Z vyjadrenia plnoletej dcéry prezentovanom na pojednávaní dňa 21.05.2021 vyplynulo, že sa pripája k podanému návrhu a jej mesačné výdavky sú približne rovnaké ako uviedla matka v návrhu, uviedla, že platí mesačník 10 Eur, školné 14 Eur, 100 Eur minie na oblečenie a obuv, asi 50 Eur na jedlo.

4. Z vyjadrenia matky prezentovanom na pojednávaní dňa 21.05.2021 vyplynulo, že trvá na podanom návrhu a náklady na syna sú také ako uviedla v návrhu.

5. Súd sa vo veci oboznámil so správou o šetrení pomerov od kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými do spisu účastníkmi konania, ako aj s oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/44/2016, v ktorom bolo naposledy rozhodnuté o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom. Súd zistil nasledovný skutkový právny a stav:

6. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7. Podľa § 232 ods. 3, ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), lehoty na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

8. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Podľa § 78 ods. 1,2 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Súd ma za to, že zmena pomerov nastala už samotným plynutím času. V prvom rade došlo k zmene pomerov na strane dcéry aj syna, nakoľko na rozdiel o poslednej úpravy výživného navštevujú strednú školu, pričom s nástupom na strednú školu súvisia aj zvýšené výdavky, zvýšené výdavky súvisia aj so zdravotnou starostlivosťou (zubár syna), stravovaním a výdavkami na drogériu a lieky.

13. Vzhľadom k tomu, že otec sa k podanému návrhu nevyjadril a pojednávania sa nezúčastnil, súd pri určovaní výživného vychádzal z jeho posledného známeho príjmu, ktorý uviedol na pojednávaní dňa 20.11.2017, kedy uviedol príjem 22.000 Kč (čo po prepočítaní kurzami zverejnenými Národnou bankou Slovenska ku dňu pojednávania predstavuje v súčasnosti sumu 864,37 Eur a v čase pojednávania dňa 20.11.2017 predstavovalo sumu 860,45 Eur, aj keď otec uviedol na pojednávaní že ide o sumu 800 Eur). Aj napriek skutočnosti, že súd nedisponuje informáciou o súčasnom faktickom príjme otca, súd považuje uvedený príjem otca za jeho potenciálny príjem. Potenciálny príjem má prednosť pred faktickým príjmom, čo vyplýva v konečnom dôsledku aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Cdo 165/2017 z 27.11.2018, ktorý vo svojom odôvodnení uvádza „Povinnosťou súdu je preto prihliadnuť v konaní o zvýšenie výživného pre maloletého na celkové majetkové pomery povinného a tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Aj na základe vyššie uvedeného súd vychádzal zo sumy 800 Eur resp. podľa aktuálne kurzu 864,37 Eur ako priemerného mesačného príjmu otca. Súd určil výživné na syna aj dcéru sumu 100 Eur na každého. Za pomoci vykonaného dokazovania súd dospel k tomu, že zmena pomerov na strane detí je zrejme.

14. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že nárok matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Súd sa stotožnil so sumou, ktorú matka požadovala v návrhu. Súd má za to, že sú splnené zákonné podmienky pre zvýšenie výživného zo strany otca, nakoľko od poslednej úpravy výživného sa zvýšili potreby detí, aj plynutím času ako aj celkovým fyzickým a sociálnym vývojom detí. Matka má v súvislosti s týmito zmenami zvýšené výdavky. V súlade s odôvodnenými potrebami detí, ktoré sú vyššie uvedené, súd mal za to, že je potrebné zvýšiť výživné od podania návrhu teda od 24.02.2020 do budúca zo sumy 75 Eur na sumu 100 Eur mesačne na každé dieťa, pričom súd prihliadol aj na nárast životných nákladov, tak ako mu to ukladá zákon.

15. Vzhľadom na to, že otec bol doposiaľ zaviazaný platiť výživné vo výške 75,- Eur mesačne (výživné bolo zvýšené o 25 Eur na každé dieťa) vzniklo otcovi za obdobie od 24.02.2020 do 31.05.2021 dlžné výživné vo výške 380,16- Eur na každé dieťa, pričom k tejto sume dospel súd takto: od 24.02.2020 do 29.02.2020 predstavuje dlžné výživné sumu 5,16 Eur - to znamená 6 dní x (25 Eur ÷ 29 dní v mesiaci február 2020) = 5,16 Eur a od 01.03.2020 do 31.05.2021 sumu 375 Eur - to znamená 15 celých mesiacov x 25 Eur = 375 Eur. Výsledná suma dlžného výživného vznikla súčtom súm 5,16 Eur + 375 Eur. Súd zároveň s poukazom na § 232 CSP povolil otcovi splácať dlžné výživné v mesačných splátkach v sume 50 Eur spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou následku straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou. Úhrada súdom určenej výšky splátky dlžného výživného je podľa názoru súdu v možnostiach a schopnostiach otca aj v súlade so záujmom detí, keďže pre prípad omeškania je tu hrozba straty výhody splátok.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.